

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

BELGELENDİRME MERKEZ BAŞKANLIĞI

YÖNETİM SİSTEMLERİ BELGELENDİRME USUL VE ESASLARI

Yönetim Kurulu Karar No : XIX/50-236

Yönetim Kurulu Karar Tarihi : 29/04/2014

Yürürlük Tarihi : 05/05/2014

<i>Değişiklik İzleme Tablosu</i>			
<i>No</i>	<i>TSE Yönetim Kurulu Karar No</i>	<i>TSE Yönetim Kurulu Karar Tarihi</i>	<i>Uygulama Tarihi</i>
<i>1</i>	<i>XXI/33-129</i>	<i>02/01/2019</i>	<i>07/01/2019</i>
<i>2</i>	<i>XXIII/42-216</i>	<i>04/05/2023</i>	<i>09/05/2023</i>

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Kısaltmalar ve Tarifler

Amaç

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 1- (1) Belgelendirme Yönergesinin 1 inci maddesi hükmüne ek olarak;

(2) Bu Yönetim Sistemleri Belgelendirme Usul ve Esasları, TSE'nin, TS EN ISO/IEC 17021-1 standardına uygun olarak, Türkiye'de ve uluslararası alanda yapmakta olduğu yönetim sistemleri belgelendirme faaliyetlerinin yürütülmesi, bu faaliyetler kapsamında düzenlenen ve *BM Belge ve Marka Listesinde* belirtilen belgeler varsa bunlarla ilişkilendirilmiş markaların kullanılma usul ve esaslarının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 2- (1) Bu Yönetim Sistemleri Belgelendirme Usul ve Esasları, Türk Standartları Enstitüsü'nün yönetim sistemleri, doğrulama, sektörel kriterler, iyi üretim uygulamaları, *TSE Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol programı ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yayımlanan "Güvenli Turizm Belgelendirme Programı" ve "Sürdürülebilir Turizm Belgelendirme Programı" kapsamında* belgelendirme faaliyetlerinin yürütülmesiyle ilgili usul ve esasları kapsar. Bu usul ve esaslar kapsamına giren yönetim sistemleri belgelendirme markaları ve belgeleri *BM Belge ve Marka Listesinde* verilmiştir.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetim Sistemleri Belgelendirme Usul ve Esasları, TSE Belgelendirme Yönergesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltmalar ve tarifler

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 4-(1) Belgelendirme Yönergesinin 4 üncü maddesi hükmüne ek olarak;

(2) Bu Yönetim Sistemleri Usul ve Esaslarında geçen;

a. Belgelendirme Planı: Belgelendirme faaliyeti bazında, başvurunun alınmasından belge kararı ve ara kontrol dahil belgelendirme sonrası işlemlere ait uygulamaların tanımlandığı dokümandır.

b. Belgelendirme Kriteri: Belgelendirme amacıyla kullanılacak *standardın* bulunmadığı konularda, yayınlanıncaya kadar belgelendirmeye esas teşkil etmek üzere, mevcut teknolojik bilgi seviyesi, sistemin özellikleri ve ülkemizin şartları dikkate alınarak TSE Standard Hazırlama Merkez Başkanlığı tarafından yayınlanmış dokümanı

c. Taslak Belgelendirme Kriteri: Mevcut TSEK belgelendirmesi çok önceden yapılmış ancak TSE Standard Hazırlama Merkez Başkanlığı tarafından yayınlanmış TSEK kriteri bulunmayan konularla sınırlı olmak üzere, TSE tarafından Standard/TSEK Kriteri yayınlanıncaya kadar belgelendirmeye esas teşkil etmek üzere, mevcut teknolojik gelişmelere göre sistemin özellikleri dikkate alınarak TSE Belgelendirme Merkezi tarafından yayınlanmış taslak belgelendirme kriteri dokümanı

d. Tetkik bulguları tanımlamaları

- Majör (Büyük) Uygunluk; Yönetim sisteminin amaçlanan sonuçlarına ulaşma yeteneğini etkileyen bir şartın karşılanmaması *durumudur*.
- Minör (Küçük) Uygunluk; Yönetim sisteminin amaçlanan sonuçlarına ulaşma yeteneğini etkilemeyen bir şartın karşılanmaması *durumudur*.
- *Kritik uygunluk (FSSC Gıda Güvenliği Sistemi için); Tetkik sırasında kuruluşça herhangi bir önlem alınmamış doğrudan gıda güvenliği etkisi ile karşılaşıldığında veya yasaya uyum ve/veya belgenin sağlamlığının tehdit altında olması durumudur.*
- Gözlemler; tetkik heyetinin bir sonraki tetkike de yardımcı olması amacıyla belgelendirmeye esas Yönetim Sistemi ile ilgili olumlu veya olumsuz görüşlerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 5- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 5 inci ve 6 ncı maddelerine ek olarak;

(2)TSE tarafından yürütülen Yönetim Sistemleri belgelendirme faaliyetleri, *BM Belge ve Marka Listesinde* belirtilen belgeler varsa bunlarla ilişkilendirilmiş markalar için uygulama dokümanlarını içeren ilgili yönetim sistemi dokümanlarına uygun olarak yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belgelendirme Organları

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

Karar organı

MADDE 6- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 8 nci maddesine ek olarak;

(2) Yürütme Komitesi

Tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık ilkesini sağlayabilecek şekilde, Yönetim Sistemleri belgelendirme faaliyetleri konusunda bilgi ve tecrübe sahibi kişilerden oluşturulan, başkan ve başkan vekillerinin TSE personeli içinden seçilen ve TSE Başkanı tarafından atanan karar organıdır. Yürütme Komitesi görev ve yetkileri ilgili görev tanımında belirtilmiştir.

(3) Karar Uzmanı (Karar Verici)

Akreditasyon kapsamında yer almayan yönetim sistemlerine ait belgeler hakkında ilgili yönetim sisteminden atanmış, belgelendirme kararını veren uzman veya komite Karar Uzmanı olmadığı durumlarda Belgelendirme Müdürü karar alır. Karar Uzmanı (Karar Verici) görev ve yetkileri ilgili görev tanımında belirtilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Belgelendirme İşlemleri

Başvuru şartları ve kabulü

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 7- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 12'nci maddesine ek olarak;

(2) TSE' de yürütülen Yönetim Sistemleri Belgelendirme faaliyetlerine ilişkin kuruluşların başvuruları için gerekli belgeler TSE Yönetim Sistemi Belgelendirme Başvuru Formunda tanımlanmıştır.

(3) Bu kurallar kapsamındaki yönetim sistemleri belgelendirme faaliyetleri için başvuru şartları ve kabulü *Yönetim Sistemleri Belgelendirme Başvuru Prosedüründe tanımlanmıştır.*

(4) Belgelendirme yapma imkânı olmadığı hallerde merkezde Planlama Müdürlüğü/bölgelerde ilgili Belgelendirme Müdürlüğünün teklifi, BM Başkanının onayıyla belgelendirme başvurusu reddedilebilir.

(5) Başvuru sahibinin Türkiye ve KKTC dışında olması halinde, belge/marka kullanma ücretinin tahsili her yıl peşin olarak yapılır.

(6) Başvuru sahibinin talep etmesi halinde, uyguladığı yönetim sisteminin uygunluğunu değerlendirmek amacıyla belgelendirmeye esas teşkil etmeyen tetkik gerçekleştirilebilir. Tetkik sonucunda ön tetkik raporu düzenlenir. Bu rapor sonuçları belgelendirme kararını bağlamaz.

Tetkik

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 8- (1) Belgelendirme Yönergesi'nin 13 ve 14 üncü maddelerine ek olarak; Ayrıca aşağıda belirtilen şartlara uyulur.

(2) Belgelendirme tetkikleri Aşama I ve Aşama II (Belgelendirme) olarak gerçekleştirilir. Aşama I başvuru standart ve başvuru kuruluşun risk grubuna göre masa başında veya kuruluşun sahasında gerçekleştirilir. Aşama I ve Aşama II (Belgelendirme) birbirini takip edecek şekilde planlanabilir. Ancak Aşama I sırasında uygunsuzluk tespit edildiği takdirde, tespit edilen uygunsuzluğun kapatılması için öngörülen süre sonuna kadar Aşama II (Belgelendirme) gerçekleştirilmez. *Yönetim Sistemleri kapsamındaki belgelendirme tetkikleri dahil tüm tetkikler, tetkik erteleme, askı ve iptal taleplerinin değerlendirilmesi TSE Belgelendirme Yönergesine uygun olarak, ilgili yönetim sistemleri tetkik sürelerinin belirlenmesi talimatlarında ve Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedüründe belirtildiği şekilde planlanır. Tetkik faaliyetleri, TSE Belgelendirme Yönergesine uygun olarak ve Yönetim Sistemleri Tetkik Gerçekleştirme Prosedüründe belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.*

(3) Başvuru yapan kuruluş, Başvurunun kabul tarihinden itibaren 6 ay içinde Tetkik yapılmasını kabul etmemesi durumunda veya başvuru sahibi kuruluşun başvurunun iptali ile ilgili yazılı talebinin olması durumunda, başvuru iptal edilir ve işlem den kaldırılabilir.

Başvurunun Reddi veya İşlemden Kaldırılması ile ilgili hususlar Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedüründe belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.

(4) Tetkik Heyeti, tetkik sonucunda elde edilen bulguları gözden geçirir; standard şartlarına göre uygunsuzluklar tespit edilir ise uygunsuzluğu tanımlayan Uygunsuzluk Raporu/Raporları hazırlar. Uygunsuzluk Raporlarında tespit edilen uygunsuzluğun kategorisi belirtilir. *Baş Tetkik görevlisi tarafından Tetkik Raporu ve Uygunsuzluk Formları TSE Belgelendirme Yönergesine uygun olarak ve Yönetim Sistemleri Tetkik Gerçekleştirme Prosedüründe belirtildiği şekilde teslim edilir.*

(5) *Baş Tetkik Görevlisi tetkik esnasında tetkik süresini etkileyebilecek durumlarla karşılaştığında, TSE Belgelendirme Yönergesine uygun olarak ve Yönetim Sistemleri Tetkik Gerçekleştirme Prosedüründe belirtildiği şekilde faaliyet gerçekleştirir.*

(6) Kuruluş Yürütme Komitesi karar tarihini takiben 6 (altı) aylık süre içinde takip tetkiki yapılabilmesi için teyit vermez ise başvurusu iptal edilir.

(7) PYS Belgelendirme tetkiklerinde en az bir aktif şantiyesi bulunmalıdır.

Gözden geçirme ve değerlendirme

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 9- Gözden Geçirme ve Değerlendirme hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 16'ncı maddesi hükümlerine ek olarak *Yönetim Sistemleri Değerlendirme ve Komite İşlemleri Prosedürüne* göre uygulanır.

Belgelendirme işlemlerinin durdurulması ve işlemde kaldırılması

MADDE 10- (1) Belgelendirme işlemlerinin durdurulması ve işlemde kaldırılması hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 17'nci maddesi hükümlerine ek olarak aşağıda belirtilen şartlara uyulur:

(2) Kuruluşta Tetkiki gerçekleştirmenin güçlüğü anlaşılırsa, Baş Tetkik Görevlisi bunun nedenlerini Kuruluş Yetkilisine bildirir ve tetkiki durdurarak tutanak düzenler. Merkezde Planlama Müdürlüğü/ bölgelerde ilgili Belgelendirme Müdürlüğü tarafından ön yazı, fatura ve tutanağın bir nüshası kuruluşa gönderilir.

(3) Kuruluş TSE' ye başvuruda bulunduğu tarihten itibaren 2 ay içerisinde TPB' ye projelerini sunmaz veya TPB ne ödemesi gereken ücretleri ödemez ise Başvuru iptal olur. TSE ye ve TPB ye yapılmış ödemeler iade edilmez. Kuruluş TSE ye belgelendirme için başvurduğu tarihten itibaren 1(bir) yıl içerisinde TPB tarafından proje raporu olumlu bulunmaz ise başvuru iptal edilmiş sayılır. TPB tarafından uygun bulunan Kuruluş proje raporu TSE ye ulaştıktan sonraki 6 ay içerisinde kuruluşun tetkiki kabul etmemesi halinde başvuru iptal edilir. Ancak mücbir sebepler durumunda bu süre Yürütme Komitesi kararı ile 1 yıla kadar uzatılabilir. Başvurunun iptali Kuruluş talebi ile de yapılabilir. Başvurusu iptal edilen kuruluşların dosyaları iade edilir.

Dosyası iade edilen ve başvurusu düşen kuruluşun yeniden başvurusu halinde, Başvuru ve doküman inceleme ücreti yeniden tahakkuk ettirilir.

Bu tip kuruluşların başvuruları yeni başvuru olarak değerlendirilir, eski başvuru numaraları iptal edilerek yeni dosya numarası açılır.

Sözleşmenin Akdi ve Belgenin Düzenlenmesi

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 11- (1) Sözleşmenin Akdi ve Belgenin düzenlenmesi hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 18 inci maddesi hükümlerine ek olarak; Ayrıca aşağıda belirtilen şartlara uyulur.

(2) Başvuruda bulunan kuruluş gerçekleştirilen tetkik sonucu yönetim sisteminin ilgili standard şartlarına uygun olduğunun veya takip denetimi gerekmeden uygun hale getirileceğinin belirlenmesi ve TSE Yürütme Komitesinin olumlu karar vermesi ile belge almaya hak kazanır. Belge tarihi olarak ilgili Yürütme Komitesi karar tarihi esas alınır.

(3) TSE ve kuruluş yetkililerince TSE Yönetim Sistemi Belge Sözleşmesinin imzalanması ve kuruluşa gönderilen fatura bedelinin yatırıldığını gösteren dekontun Merkezde Planlama Müdürlüğü/ bölgelerde ilgili Belgelendirme Müdürlüğü'ne ulaştırılmasından sonra Yönetim Sistemi Belgesi kuruluşa teslim edilir. Belgenin geçerlilik süresi 3 (üç) yıldır. *Belge üzerinde herhangi bir değişiklik olması durumunda (Belgelendirme, Belge Yenileme, Kapsam Değişikliği, Adres değişikliği ve Tesis/Şube Değişikliği, Unvan ve/veya statü değişikliği, Yeniden yapılanma değişikliği, Kuruluş Devri (Mülkiyet Değişikliği), Transfer Belge Tetkiki vb.) Kuruluşa yapılan değişikliklerle ilgili yeni belge sözleşmesi imzalatılır. Kapsam değişikliği, Adres değişikliği ve Tesis/Şube Değişikliği, Unvan ve/veya statü değişikliği, Yeniden yapılanma değişiklikleri, Kuruluş Devri (Mülkiyet Değişikliği) tetkiklerinde belge süresinde herhangi bir değişiklik yapılmaz, ilk belge tarihi, belgenin geçerlilik süresi için baz alınır ve yapılan değişikliklerle ilgili yeni belge sözleşmesi imzalanır. Transfer Belge tetkiklerine ait belgelendirme döngüsü Transfer Belge Talimatına göre gerçekleştirilir. Kapsam Değişikliği yapıldığında Belgelendirme Tetkiki veya Belge Yenileme Tetkiki sonucu hazırlanan sözleşme hükümleri aynen geçerlidir. Ancak yeniden sözleşme yapılarak kapsam değişikliği tarihi belirtilir.*

(4) TSE ile sözleşme akdeden kuruluş, belgeyi ancak tetkik edilen ve belgede adı geçen üretim/hizmet yeri/yerleri için kullanılabilir. Başvuran kuruluşun organizasyonunda farklı yerlerde teşkilatlanma var ise Merkezde Planlama Müdürlüğü/ bölgelerde ilgili Belgelendirme Müdürleri tarafından tetkik, tüm sistemin uygunluğunu tespit edebilecek şekilde örnekleme yapılarak ilgili dokümanlar çerçevesinde planlanır ve gerçekleştirilmesi sağlanır. Düzenlenen belgede kuruluşun Merkez adresi veya kuruluş tarafından belirtilecek irtibat adresi esas alınır.

(5) Belge, Yönetim Sistemleri Belgelendirme başvurusu yapılan kapsama verilmiş olup, bu kapsam dışında kullanılamaz. Aksi tespit edilip TSE tarafından yazılı olarak ikaz edildiği halde bu kriterlere uymayarak belge kullanmaya devam eden kuruluşlar hakkında bu Usul ve Esasların Madde 25 ve/veya Madde 26 hükümlerine göre işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Belgelendirme Sonrası İşlemler

Kapsam değişikliği

MADDE 12– (1) Kapsam değişikliği hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 19 uncu maddesi hükümlerine ek olarak aşağıda belirtilen şartlara uyulur;

(2) Kuruluş sahip olduğu belgenin kapsamında genişletme veya daraltma talebinde bulunabilir.

(3) Kapsam Değişikliği Tetkiklerinde, dokümanların incelenmesi Merkezde Planlama Müdürlüğü/ bölgelerde ilgili Belgelendirme Müdürlükleri'nce yapılır. Başvuru ve Dosya İnceleme Ücreti alınmaz. Kapsam Değişikliği Tetkiki sonucunda; Yürütme Komitesi kararı doğrultusunda kapsam genişletme veya daraltmaya karar verilir ise, eski belge kuruluştan geri istenerek yeni belge hazırlanır.

Belge üzerindeki bilgilerde değişiklik, belge sahibinin marka, adres, unvan ve/veya statü değişikliği, Kuruluş Devri (Mülkiyet Değişikliği)

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 13-(1) Belge üzerindeki bilgilerde değişiklik, belge sahibinin marka, adres, unvan ve/veya statü değişikliği hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 20 inci maddesi hükümlerine ek olarak; Ayrıca aşağıda belirtilen şartlara uyulur.

(2) Kuruluş Yönetim Sistemi uygulamalarındaki, organizasyonel değişiklikleri, *Kapsam Değişikliği, Adres değişikliği ve Tesis/Şube Değişikliği, Unvan ve/veya statü değişikliği, Yeniden yapılanma değişikliği, Kuruluş Devri (Mülkiyet Değişikliği)* ve Başvuru Formunda yer alan bilgilerden herhangi birindeki her türlü değişikliği takip eden *1 (bir) ay* içerisinde Merkezde Planlama Müdürlüğü/ bölgelerde ilgili Belgelendirme Müdürlüğüne bildirmek zorundadır. *Belge üzerinde herhangi bir değişiklik olması durumunda (Belgelendirme, Belge Yenileme, Kapsam Değişikliği, Adres değişikliği ve Tesis/Şube Değişikliği, Unvan ve/veya statü değişikliği, Yeniden yapılanma değişikliği, Kuruluş Devri (Mülkiyet Değişikliği), Transfer Belge Tetkiki vb.) yapılan değişikliklerle ilgili uygulamalar/faaliyetler Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedürüne göre gerçekleştirilir.*

(3) FSSC 22000 belgelendirmelerinde, *kuruluşa gıda güvenliği ve/veya yasal şartlara aykırılıktan dolayı dava açılması veya geri çağırma olayı yaşanması halinde kuruluş bu durumu Enstitüye 3 iş günü içerisinde, ciddi olay yaşanması halinde ise derhal bildirmek zorundadır.* Merkezde Planlama Müdürlüğü/ bölgelerde ilgili belgelendirme müdürlükleri kendisine iletilen konuyu değerlendirmeli gerekli çalışmalara başlamalı ve belge ile ilgili yapılması gerekenlere karar vermelidir.

FSSC 22000 belgesi olan bir Kuruluş, adresinde herhangi bir değişiklik olur ise bu durumu Enstitüye 3 iş günü içerisinde, bildirmelidir.

(4) TS ISO 45001 belgelendirmelerinde, *kuruluştaki İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili yasa ihlali oluşması veya ciddi bir olay yaşanması halinde kuruluş bu durumu Enstitüye bildirmelidir.* Konu değerlendirilmek üzere ilgili Belgelendirme Müdürlüğü/Planlama Müdürlüğü tarafından Yürütme Komitesine sunulur. *Enstitü tarafından kuruluştaki iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili ciddi bir kaza ya da ciddi bir yasa ihlali bulunduğu farkına varılması durumunda, kuruluştaki özel tetkik*

gerçekleştirilebileceğini ve bu durumda her türlü kolaylığı sağlayacağını kabul eder.

(5) Kuruluş mülkiyetinde değişiklik olması (hisse oranın % 51'inin satılması/devir edilmesi) durumunda *Yönetim Sistemleri Değerlendirme ve Komite İşlemleri Prosedürüne göre işlem yapılır. Kuruluşun, yasal/ticari statüsünde, organizasyonel statüsünde /sahipliğinde ve yönetiminde, yönetim sistemi, operasyonların kapsamı ve belgelendirilen yönetim sistemi kapsamına giren ürün kategorilerinde herhangi bir değişiklik olur ise kuruluş bu durumu Enstitüye 3 iş günü içerisinde, bildirmelidir. Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedürüne göre gerçekleştirilir.*

Gözetim Tetkiki

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 14 – (1) Gözetim tetkiki Belgelendirme Yönergesi'nin 21 inci maddesi hükümlerine ek olarak *Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedürü ve Yönetim Sistemleri Tetkik Gerçekleştirme Prosedüründe belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.*

(2) FSSC 22000 Gıda Güvenliği şartları tetkikte incelenmelidir. *FSSC 22000 Gözetim tetkikleri (habersiz tetkikler de dahil olmak üzere) FSSC 22000 Gıda Güvenliği Sistemi Belgelendirme Talimatına göre gerçekleştirilir.*

(3) *PYS Gözetim tetkiki gerçekleştirileceği zamanda, kuruluşun aktif şantiye bulunması halinde planlanır ve Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedüründe belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.*

(4) Tetkiklerde uygunsuzluk bulunması *halinde* gerçekleştirilecek işlemler ve Takip tetkiki gerçekleştirilmesi, bu Yönetim Sistemleri Belgelendirme Usul ve Esaslarının 16. maddesine göre gerçekleştirilir.

Belge Yenileme Tetkiki

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 15-(1) Yönetim Sistem Belgesinin 3 (üç) yıl sonunda geçerliliğinin sona ermesi nedeni ile kuruluşun yazılı talebi doğrultusunda 3 (üç) yıllık belge süresi dolmadan belge yenileme tetkiki gerçekleştirilir. *Belge Yenileme tetkikleri, Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedürü ve Yönetim Sistemleri Tetkik Gerçekleştirme Prosedüründe belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.*

(2) PYS Belge Yenileme tetkiklerinde *kuruluşun* en az bir aktif şantiyesi bulunmalıdır. *PYS Belge Yenileme tetkikleri, Yönetim Sistemleri Tetkik Planlama Prosedüründe belirtildiği şekilde gerçekleştirilir.*

Takip Tetkiki

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 16-(1) Belgelendirme Tetkiki neticesinde kuruluşun belge almaya hak kazanamaması durumunda, gözetim tetkiki sonucunda sahada tetkik yapılarak kapatılması gereken majör (*büyük*) /minör (*küçük*) /kritik uygunsuzluklar (*FSSC Gıda Güvenliği Sistemi için*) tespit edildiği taktirde veya kuruluşun *Yönetim Sistemleri Belgelendirme Usul ve Esasları Askıya Alma* maddesinde belirtilen nedenlerden dolayı belgesinin askıya alınması durumunda takip tetkiki gerçekleştirilir.

(2) Belgelendirme (Aşama II) Tetkiki sonrası Takip Tetkiki söz konusu olduğunda, uygunsuzlukların önemi dikkate alınarak tetkik, tam tetkik olarak gerçekleştirilebilir.

Tetkiklerde Uygunsuzluk Bulunması Hali (Aşama 1 hariç)

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 17-(1) Tüm tetkik tiplerinde (Aşama-1 hariç) majör (büyük) /minör (küçük) /kritik uygunsuzluklar (FSSC Gıda Güvenliği Sistemi için) bulunması durumunda yapılacak faaliyetler Yönetim Sistemleri Tetkik Gerçekleştirme Prosedürü, FSSC 22000 Gıda Güvenliği Sistemi Belgelendirme Talimatı ve Yönetim Sistemleri Değerlendirme ve Komite İşlemleri Prosedüründe belirtilen şekilde gerçekleştirilir.

Belge kullanım süreleri

MADDE 18- (1) Belge Kullanım Süreleri hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 22 inci maddesi hükümlerine ek olarak; Ayrıca aşağıda belirtilen şartlara uyulur.

(2) Kuruluşun ilgili yönetim sistemi standardına uygun bulunduğunu gösteren belgenin, geçerlilik süresi 3 (üç) yıldır.

Belgelendirmeye esas teknik dokümanda meydana gelen değişiklikler

MADDE 19-(1) Belgelendirmeye esas teknik dokümanda meydana gelen değişiklikler hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 23 üncü maddesi hükümlerine ek olarak; Ayrıca aşağıda belirtilen şartlara uyulur.

(2) Belgelendirmenin esas alındığı standard şartlarındaki değişiklikler belgeli kuruluşlara yazılı olarak bildirilir, TSE, kuruluşların yeni şartları uygulayabilmesi için mevzuat hükümlerine aykırı olmamak ve haksız bir rekabet ortamı yaratmamak kaydıyla uygun bir geçiş süresi tanımaya, ilgili Yürütme Komitesinin kararına istinaden yetkilidir ve geçiş süresi sonuna kadar belgenin geçerliliği devam eder.

Belge, Marka ve Logo kullanımı

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 20- (1) Belge, Marka ve Logo kullanımı hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 27 inci maddesi hükümlerine ek olarak TSE-PR-010-Belge, Logo ve Marka Kullanım Prosedüründe belirtilen şartlara uyulur;

Askıya Alma

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 21- (1) Askıya alma hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 28 inci maddesi hükümlerine ek olarak; Ayrıca aşağıda belirtilen şartlara uyulur.

(2) Aşağıdaki durumlarda Yürütme Komitesi kararı ile belge askıya alınır.

TSE, Kuruluşun Yönetim Sistem Belgesi kullanımını, merkezde Planlama Müdürlüğü/bölgelerde ilgili Belgelendirme Müdürlüğünün talebi ve Yürütme Komitesi'nin kararına göre, belirli bir süre için askıya alabilir.

Askıya alma nedenleri;

- Kuruluşun sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmemesi,

- Tetkikler sonucunda majör (büyük) uygunsuzluk bulunması,
- Tetkikler sonucunda minör (küçük) uygunsuzluklar bulunması neticesinde kuruluşun belirlenen düzeltici faaliyetleri öngörülen süre içerisinde (en fazla 6 ay) yerine getirmemesi,
- Belge verilen tesis adresindeki değişiklikten dolayı faaliyete ara vermesi sonucu kuruluşun talebi ile,
- Grev, lokavt, tevsi, reorganizasyon, tabii afetler, hammadde darlığı, sipariş alamama veya benzeri mücbir sebeplerden kuruluşun üretimini durdurması gibi durumlarda kuruluşun talebi ile,
- Belgelendirme tetkik tarihi esas alınarak kuruluşun gözetim tetkiki tarihini mücbir sebepler dışındaki nedenlerle erteleme süresi 3 ayı geçtiğinde, mücbir hallerde ise 6 ayı geçtiğinde Yürütme Komitesi kararı alınması ile,
- Marka kullanım şartlarına uymamak.

Askıya alınan/fesih edilen kuruluşların belgeleri ile ilgili işlemler Belgeli Kuruluşlara Uygulanacak Yaptırımlar Prosedürü ne göre gerçekleştirilir. Hakkında askı/fesih kararı alınan kuruluşlar, askı/fesih kararının tebliğinden itibaren belge ve marka/logo kullanımını durdurur. Hakkında askı/fesih kararı alınan kuruluşlar, belge ve eklerini en geç 15 gün içerisinde TSE'ye iade etmeleri gerektiği hususunda yazılı olarak bilgilendirilir.

Belgenin İptali ve Sözleşmenin Feshi

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 22- (1) Belgenin İptali ve Sözleşmenin Feshi hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 29 uncu maddesi hükümlerine ek olarak *Belgeli Kuruluşlara Uygulanacak Yaptırımlar Prosedürüne göre gerçekleştirilir.*

ALTINCI BÖLÜM

Başvuru/Belge Sahiplerinin Hak ve Yükümlülükleri

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 23-(1) Başvuru/Belge Sahiplerinin Hak ve Yükümlülükleri hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 30 uncu maddesi *hükümlerine göre işlem yapılır.*

YEDİNCİ BÖLÜM

TSE'nin Yükümlülükleri

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 24- (1) TSE'nin yükümlülükleri hususunda Belgelendirme Yönergesi'nin 37 inci maddesi hükümlerine ek olarak *BM-PR-004-Belgelendirme Esaslarındaki Değişikliklerin Bildirimi Prosedürü ve BM-PR-005-Harici Bildirimler ve Duyurular Prosedüründe* belirtilen şartlara uyulur.

(2) Belgeli kuruluşlar hakkında müşteri şikayetlerinin bildirilmesi ve değerlendirilmesi

BM-PR-004-Belgelendirme Esaslarındaki Değişikliklerin Bildirimi Prosedürü ve BM-PR-005-Harici Bildirimler ve Duyurular Prosedüründe belirtilen şartlara uyulur.

(3) Yönerge, usul ve esaslar ve müşteriye açık dokümanlardaki değişikliklerin bildirilmesi
BM-PR-004-Belgelendirme Esaslarındaki Değişikliklerin Bildirimi Prosedürü ve BM-PR-005-Harici Bildirimler ve Duyurular Prosedüründe belirtilen şartlara uyulur.

(4) FFSC' ye karşı yükümlülükler

BM-PR-004-Belgelendirme Esaslarındaki Değişikliklerin Bildirimi Prosedürü ve BM-PR-005-Harici Bildirimler ve Duyurular Prosedürü ve FSSC 22000 Gıda Güvenliği Sistemi Belgelendirme Talimatında belirtilen şartlara uyulur.

(5) IQ Net'e karşı yükümlülükler

BM-PR-004-Belgelendirme Esaslarındaki Değişikliklerin Bildirimi Prosedürü ve BM-PR-005-Harici Bildirimler ve Duyurular Prosedüründe belirtilen şartlara uyulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yürürlük, Belgelendirme Usul ve Esaslarında Değişiklik ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 25- (1) Bu Belgelendirme Usul ve Esasları, 29/04/2014 tarih ve 50-236 sayılı TSE Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilmiş olup, yürürlükte olan Belgelendirme Yönergesi eki olarak 05/05/2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Belgelendirme usul ve esaslarında değişiklik

MADDE 26-(1) Bu Belgelendirme Usul ve Esaslarını değiştirmeye Yönetim Kurulu yetkilidir.

Belgelendirmeye esas programların, Prosedürlerin, Talimatların ve belgelendirme föylerinin oluşturulması/değişikliklerin onaylanması

(Değişik: TSE Yönetim Kurulunun XXIII/42-216 nolu ve 04/05/2023 tarihli kararı)

MADDE 27 (1) *Belgelendirme Programları Merkez Başkanının teklifi, Genel Sekreterin Onayı ile yürürlüğe girer. Belgelendirme programlarında değişiklikte aynı usulle gerçekleştirilir.*

(2) *Merkez Başkanlığı tarafından yürütülen faaliyetlere ait Prosedür ve Talimatlar Merkez Başkanının onayı ile yürürlüğe girer. Değişiklerde aynı usulle gerçekleştirilir.*

Yürütme

MADDE 28- (1) Bu Belgelendirme Usul ve Esasları hükümlerini TSE Genel Sekreteri yürütür.